

HELA UPPSALA LÄN SKA LEVA!

CENTERPARTIETS REGIONPLAN OCH BUDGET 2018-2020

INLEDNING

Centerpartiet vet att Uppsala län är större än Uppsala tätort. Vi ser att länet sträcker sig från Älvkarleby i norr till Enköping i söder och att regionen måste verka för att hela länet skall leva. Ambulansen ska komma fram i tid till både Enköping och Knutby, man ska kunna lita på att kollektivtrafiken går i tid i Lejsta, Skyttorp och Skutskär.

Regionen måste ta ett ansvar för att bidra till en positiv utveckling av hela länet. Både tätorter och landsbygd. Idag ser vi tyvärr att den styrande koalitionen lägger förslag som centraliserar och försämrar servicen för boende på de mindre och medelstora orterna. En del av dessa ha Centerpartiet genom aktivt oppositionsarbetet förhindrat.

Regionen står inför många stora utmaningar både vad gäller verksamhet och ekonomi. Kraven på bättre tillgänglighet och kvalitet ökar, samtidigt som ekonomin blir allt mer ansträngd. Det ekonomiska läget gör att det inte finns utrymme för stora resursförstärkningar eller stora onödiga utgifter och tuffa prioriteringar måste göras.

Därför måste vi våga tänka i nya banor och våga möta morgondagens utmaningar med mod och tillförsikt på ett sätt som är långsiktigt hållbart för hela länet. Med detta förslag presenterar vi Centerpartiets politiska prioriteringar och budget för 2018. Detta är våra prioriteringar.

1. Stärk primärvården – i hela länet

Vi gör en stor satsning på primärvården. Vi flyttar vården från det stora sjukhuset och närmare patienterna. Primärvården ska få ett tydligt uppdrag att vara första linjens sjukvård och möta patienterna så nära det är möjligt. Medborgare måste känna sig trygga med att vården går att lita på när man behöver den.

Vården måste komma närmare patienterna. Centerpartiet tycker därför det är viktigt med en mångfald av flera olika enheter i primärvården. Vi ska bejaka valfrihet och entreprenörskap och underlätta för flera aktörer att verka inom primärvården. Det måste vara möjligt att driva små personägda vårdcentraler, även ute på landsbygden.

Idag är tillgängligheten till primärvården sämre i Uppsala än i landet i genomsnitt. Detta är oacceptabelt. Vi måste säkerställa att det finns god tillgång till tider för att träffa läkare och att patienter får träffa samma läkare i större utsträckning.

Från Centerpartiet avsätter vi 143 miljoner ytterligare till vårdstyrelsen för 2018, jämfört med budget 2017. En del av detta är vår primärvårdssatsning, där en del handlar resursförstärkningar för att i första hand stärka de mindre vårdcentralerna och utveckla mobila team. En annan viktig del handlar om att överföra uppgifter från sjukhusvården till primärvården.

2. Förbättra det förebyggande folkhälsoarbetet

Idag läggs det alldeles för lite fokus på att jobba förebyggande för att förbättra folkhälsan hos barn och unga. I detta område är det av yttersta vikt av tidiga insatser för att minska risken för exempelvis alkohol och drogmissbruk. Idag driver regionen verksamheten hälsoäventyret som jobbar väldigt väl med att jobba med ungdomar om dessa frågor. De bedriver en högkvalitativ verksamhet med många skolklasser i kö runt om i hela länet men saknar nu lokaler i centrala Uppsala, men behöver självklart ha lokaler. Vi vill också ge Hälsoäventyret ett uppdrag utveckla ett arbete för att främja barn och ungas psykiska hälsa.

Region Uppsala kommer under hösten 2017 besluta om en ny cykelstrategi. Cykling är inte bara det mest miljövänliga transportmedlet, utan också ett transportmedel som bidrar till förbättrad hälsa. Stora delar av arbetet med att förverkliga strategin kommer att ske i form av investeringar med pengar från kommuner och länstransportplan och genom kommunernas cykelfrämjande arbetet. Även Region Uppsala behöver dock genomföra insatser för att förverkliga strategin.

I Centerpartiets budget finns bland annat avsatt två miljoner kronor för utveckling av hälsoäventyret och en miljon kronor för insatser för att förverkliga cykelstrategin.

3. Personal- och kompetensförsörjningspaket

Ett av Region Uppsalas största problem är att rekrytera och behålla personal, framför allt inom hälso- och sjukvårdsområdet. Personalbrist är en viktig orsak till de problem som finns med kontinuitet och bemanning inom såväl primärvård som sjukhusvård. Från Alliansen i Region Uppsala lägger vi därför fram ett gemensamt personal- och kompetensförsörjningspaket.

Det innehåller en fördubbling av antalet AT-block från dagens 30 till 60, en utarbetad strategi för betalt specialisering för sjuksköterskor, en satsning på vårdnära service som avlastar legitimerad sjukvårdspersonal från arbetsuppgifter som bättre utförs av anställda med kompetens inom till exempel städ och måltider. Vi vill också införa ett kontinuerligt arbete för att utifrån granska Region Uppsala som arbetsgivare och komma med förslag på hur vi kan bli bättre.

Satsningen bedöms kosta ca 15 miljoner kronor.

4. En närmare och tryggare kollektivtrafik

Uppsala län har ett bra utbud av kollektivtrafik längs vägarna mellan de större tätorterna. Men när det handlar om mer ren landsbygdstrafik är utbudet oftast begränsat till skoltrafik. Dessa delar av länet saknar kollektivtrafik under helger och lov. Därför vill Centerpartiet ge alla möjlighet att resa med dessa linjer också utanför skolarbetet genom anropsstyrd trafik.

Vidare vill vi underlätta samåkning, till exempel genom att stödja framtagandet

av en app för samåkning och kombination av samåkning och kollektivtrafik.

Idag är det flera busshållplatser slitna och omoderna. Det är svårt att synas och man riskerar att bli missad när bussen passerar. Vi måste göra det tryggare att vänta på bussen på landsbygden och i tätorter och vi vill därför satsa för att rusta upp och modernisera väderskydd och busshållplatser.

Säkerheten inom kollektivtrafiken behöver utvecklas. Det gäller både trafiksäkerhet och individens trygghet och säkerhet vid promenad till och väntan vid hållplats, trygghet och säkerhet för chaufför och passagerare ombord och passagerarens avslutning på resan. Det handlar om allt från arbetet med att få passagerare i regionbussar att använda säkerhetsbälten till att samverka kring insatser för att öka tryggheten på större bytespunkter och särskilt Resecentrum i Uppsala.

5. Elektrifiera stadsbusstrafiken i Uppsala och tätortstrafiken i Enköping och Bålsta

Regionen har en mycket viktig uppgift att säkerställa att målet om en fossilfri kollektivtrafik 2020 nås och att aktivt bidra till den gröna omställningen. Idag går den planerade elektrifieringen av stadsbusstrafiken i Uppsala för långsamt och Socialdemokraterna och Miljöpartiet duckar bakom utredningar som tar för lång tid. Centerpartiet tar ansvar. Vi vill se två helt eldrivna stadbuslinjer 2019, för att nå målet att hälften av stadsbusstrafiken är elektrifierad 2025 och att stadsbusstrafiken är helt elektrifierad 2030.

När det gäller tätortstrafiken i Enköping och Bålsta vill vi nå målet att den är helt elektrifierad 2025.

Budget 2018

Resultatbudget	Budget 2017	Budget 2018
Verksamhetens nettokostnad	-10 370	-10 891
Skatteintäkter	9 247	9 650
Inkomstutjämnning och generella statsbidrag	1 446	1 509
Finansnetto	-122	-155
ÅRETS RESULTAT enligt balanskravet	200	114
Avsättning till eget kapital	-200	-114
ÅRETS RESULTAT	0	0
Styrelser och nämnders anslagsramar		4,0%
Styrelser och nämnders anslagsramar	Budget	Budget
	2017	2018
Sjukhusstyrelsen	-6 447	-6 739
Vårdstyrelsen	-2 087	-2 230
Kollektivtrafiknämnden	-1 003	-1 030
Kulturnämnden	-106	-111
Fastighets-, teknik- och servicenämnden	-70	-71
Varuförsörjningsnämnden	0	0
Patientnämnden	-5	-5
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning	-8	-6
Regionala utvecklingsnämnden	-34	-36
Regionstyrelsen	-609	-662
Verksamhetens anslagsramar	-10 370	-10 891

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD I HELA LÄNET

Strategiska mål

Region Uppsala:

- Har en vård som planeras och ges så nära alla medborgare som möjligt
- Bedriver hälso- och sjukvård där både den akuta och planerade vården utmärks av god tillgänglighet, hög patientsäkerhet, delaktighet och valfrihet.
- Ger vård på bästa effektiva omhändertagandenivå.
- Fungerande vård- och rehabiliteringskedjor i hela regionen.
- Synliggör och stärker psykiatrin som vårdområde.
- Stärker patientens ställning inom vården
- Bejaka digitaliseringen inom vården

En hälsofrämjande region

Vården i Uppsala län ska hålla en hög kvalitet och finnas tillgänglig för alla i hela länet. Oavsett bostadsort, sexuell läggning, kön eller storlek på plånboken ska alla medborgare kunna lita på att vården finns nära när man behöver den. Patienten ska stå i centrum, känna sig delaktig och välinformerad om sin vård och behandling.

En vård och omsorg som tar sin utgångspunkt i den enskilda människans behov behöver också lägga stor vikt vid valfrihet. Centerpartiet värnar rätten att alla medborgare själva ska kunna välja vård från en mångfald av utövare. Såväl aktiebolag som icke-vinstdrivande organisationer och det offentliga har viktiga roller att spela inom vården i Uppsala län. Regionen ska därför fortsätta arbetet med att utveckla ersättningssystemen så att dessa är likvärdiga oavsett var eller hur vården bedrivs.

Mångfalden är en nödvändighet för att vården ska kunna utvecklas, för att medarbetarna ska få fler karriärvägar och för att regionen ska kunna erbjuda mer välfärd av högre kvalitet till fler. Men framförallt är mångfalden och valfriheten en förutsättning för att patienter ska kunna bestämma mer själva.

Uppdrag

- Säkerställ att samtliga aktörer som verkar inom vården behandlas likvärdigt
- Bedriva hälsofrämjande och förebyggande arbete

Primärvård

Primärvården är en av de viktigaste vårdinstanserna. Den finns nära medborgare och är oftast första vägen in i sjukvården. Därför ska primärvården präglas av hög kvalitet och tillgänglighet.

Idag får medborgare vänta alldeles för lång tid för att få tid hos läkaren och får ofta en ny läkare vid varje besök. Det leder till att symptom och sjukdomsbilder ibland missas och tryggheten för patienterna ökar. Centerpartiet vill bryta denna

utveckling och se till att flera patienter får en snabbare tid i primärvården och en fast läkarkontakt i större utsträckning. Vi vill bejaka entreprenörskap och mångfald och se till att vi får flera olika typer av primärvårdsenheter i hela länet, även i de mindre tätorterna.

En stor del av de patienter som söker sig till akutmottagningarna vid sjukhusen kan få sitt vårdbehov tillgodosett inom primärvården, det kräver att primärvården kan ta emot patienter även utanför kontorstid. Resursomfördelning från sjukhusvård till primärvård möjliggör en lättillgänglig vård med BEON (bästa effektiva omhändertagandenivå) i fokus. Primärvårdsuppdraget behöver utvecklas i syfte att öka det förebyggande arbetet och för att stärka tidiga och nära insatser och därigenom minska behovet av sjukhusens specialistvård. Slutenvårdens specialister behövs också i större utsträckning än idag inom primärvården.

Uppdrag

- Öka tillgängligheten inom primärvården
- Aktivt arbeta för att säkerställa att länets alla invånare känner sig trygga och har förtroende för att primärvården finns nära vid behov
- Bejaka entreprenörskap och valfrihet och uppmuntra en mångfald av aktörer och driftsformer inom primärvården
- Öka andelen patienter som har en fast läkarkontakt
- Omfördela resurser och uppdrag från sjukhusvården till primärvården i större utsträckning
- Ge primärvården ett tydligare dygnet-runt uppdrag

Närvård

Alla kommuner runt om i länet behöver samverka med regionen för en välutvecklad närvård. Hälso- och sjukvård som inte kräver sjukhusresurser ska finnas tillgänglig i alla kommuner. All närvårdsverksamhet kan inte se likadan ut i alla kommuner men det är av yttersta vikt att regionen och kommunerna samarbetar mer för att bryta de administrativa gränserna mellan regionen och kommunerna. Centerpartiet vill ha en fortsatt utveckling av mobila team och närvårdsavdelningar runt om i hela länet.

Det gäller från det att man är inskriven på sjukhuset till att få en fungerande vardag i sin hemmiljö. De länsgemensamma riktlinjerna som anger ansvarsfördelningen och samverkan mellan regionen och kommunerna, för rehabilitering och habilitering behöver implementeras och kommuniceras till medborgarna bättre.

Uppdrag

- Utveckla närvården samt öka antalet närvårdsplatser i samarbete med kommunerna.
- Mobila team i hela länet.

Sjukhusvård

Region Uppsala driver ett av landets främsta universitetssjukhus. Det har stor betydelse för länets invånare och bidrar till utvecklingen av region Uppsala. Patienter från hela världen kommer till Akademiska sjukhuset för högspecialiserad sjukvård.

Om Akademiska sjukhuset även i framtiden ska vara ett av de dominerande universitetssjukhusen i landet är det viktigt att det vid sjukhuset bedrivs en bred verksamhet inom alla specialiteter i nära samarbete med Uppsala universitet. För att klara detta behöver samarbetet med andra sjukhus utvecklas.

Akademiska sjukhuset betydelse kan inte nog betonas och det kräver investeringar i form av lokaler och personal, men allt kan inte göras på Akademiska sjukhuset. Samarbetet mellan Akademiska sjukhuset och Enköpings lasarett med regionens patienter med höft- och knäledsartros är väl etablerat, Akademiska står inför stora utmaningar vad gäller tillgänglighet. Köerna ökar, framförallt till Barn och ungdomspsykiatrin. Därför är det viktigt att i den mån det är möjligt flytta vården från Akademiska sjukhusets lokaler i Uppsala ut till länets olika delar. Detta skulle leda till att den specialiserade vård som finns kommer fler till del.

Vidare står framförallt Akademiska sjukhuset inför stora utmaningar gällande kompetensförsörjningen. Arbetsbelastningen och personalomsättningen upplevs som mycket hög. Det måste till bättre dialoger inom sjukhusorganisationen för att göra det lättare att identifiera förbättringspotentialen vad gäller exempelvis arbetsmiljö. Länets sjukhus ska vara Sveriges bästa arbetsplatser inom sjukvården.

Uppsala län är ett växande län. Det är därför viktigt att det finns tillgång till dygnet-runt-öppen akut vård i alla länsdelar, det är inte rimligt att behöva åka över hela länet för att nå en akutmottagning.

Uppdrag

- Samarbetet mellan Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping ska utvecklas under året.
- Aktivt arbeta med att korta väntetiderna och minska vårdköerna.
- Upprätthålla tillgång till dygnet-runt öppen akutvård i alla länsdelar.
- Fortsätt leverera en vård i världsklass och arbeta aktivt för att öka försäljningen av vård till andra landsting och länder

Tandvård

Centerpartiet vill se ett ökat fokus på tandvård för de grupper som har stora tandvårdsbehov så som äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning.

Tandvården har ansvar för att barn får regelbunden och fullständig tandvård ända upp i vuxen ålder, det ger en unik möjlighet att komma i nära kontakt med

alla barn och tandvården kan därmed spela en viktig roll i att förebygga och uppmärksamma omsorgsbrist, våld och övergrepp mot barn.

Idag kan det även vara långa väntetider för att få en tid hos tandläkaren, därför måste tillgängligheten även på detta område förbättras. Tidiga insatser krävs för att förbättra tandhälsan.

Uppdrag

- Tillgänglig och likvärdig tillgång till tandvård i hela länet.
- Fortsätt utveckla folktandvårdens mobila verksamhet

Rehabilitering

Alla med rehabiliteringsbehov behöver goda rehabiliteringskedjor där alla tar sitt ansvar och sinsemellan har en fungerande kommunikation. Därför måste regionen och länets kommuner utveckla bättre samarbeten. Det gäller från det att man är inskriven på sjukhuset, med dess ansvar för den specifika rehabiliteringen, till att få en fungerande vardag i sin hemmiljö, där kommunerna har ett stort ansvar. Målet måste vara en smidig rehabilitering där patienten inte ska påverkas av administrativa gränser mellan landstinget och kommunerna och där den enskilde ges inflytande över rehabiliteringsprocessen. Ingen ska behöva bli sämre på grund av utebliven rehabilitering och av den anledningen behöva bli återinskriven på sjukhus.

Den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning ställer krav på att de som arbetar stannar kvar i arbetslivet längre, men lika viktigt är en effektiv arbetsrehabilitering för sjukskrivna. Det krävs goda samarbeten med kommunerna, försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Rehabilitering ska kunna ges utan remiss hos exempelvis sjukgymnast, naprapat eller kiropraktor. Även inom detta område är det viktigt med valfrihet för patienterna. Känner man sig inte nöjd med sin rehabilitering måste det vara möjligt att byta utförare.

Uppdrag

- Utveckla samarbetet och dialogen med kommunerna, försäkringskassan och arbetsförmedlingen så att patienternas behov av en sammanhållen rehabilitering fungerar.
- Patienternas behov av rehabiliterande behandlingar ska kunna erbjudas genom avtal med privata hälso- och sjukvårdsgivare inom rehabiliteringsområdet.

Folkhälsa

Både individ och samhälle tjänar på att förebygga ohälsa framförallt hos barn och unga. Ungdomsmottagningar och familjecentraler, i samverkan med kommunernas elevhälsa, är grundläggande för möjligheten att förbättra barn och ungas hälsa.

Ett gott exempel på förebyggande arbete som bedrivs bland barn och unga är regionens Hälsoäventyr som ger kunskap och lägger grunden för en god hälsa. I dagsläget saknar dock Hälsoäventyret i Uppsala lokaler vilket leder till att de till hösten inte kommer kunna ta emot skolklasser i samma utsträckning. Vi vill

satsa extra på denna viktiga verksamhet och se till att korta köerna så att fler klasser får ta del av verksamheten.

Barn och ungas psykiska ohälsa är en av vår tids största folkhälsoutmaningar. Där är det viktigt att bryta stigmat om psykisk ohälsa och att sätta in tidiga insatser. För att komma till bukt med problemet vill Centerpartiet ge Hälsoäventyret ett särskilt uppdrag för att just arbeta med att främja barn och ungas psykiska hälsa.

Drogförebyggande arbete är en viktig del för folkhälsan. För den som är fast i ett missbruk ska det vara möjligt att snabbt få hjälp och behandling. Det sprutbytesprogram som idag finns i regionens regi är en viktig del i detta arbete.

Hälsoundersökningar, screeningundersökningar och provtagningar av olika slag för att upptäcka sjukdomar på tidigt stadium är viktiga, allt för att eventuella behandlingar kan sättas in i ett tidigt skede. Dessa typer av undersökningar ska vara lättillgängliga för patienter i alla åldrar och ska erbjudas på så många vårdenheter som möjligt runt om i länet, med ökade öppettider och drop-in verksamhet. Allt för att ytterligare öka tillgängligheten för denna typ av verksamhet som ofta riktar sig mot friska människor.

Uppdrag

- Har utvecklade samarbeten med kommunerna mot drogmisbruket och den psykiska ohälsan främst hos barn och unga.
- Har god samverkan mellan elevhälsan och sjukvården.
- Tillgänglig och likvärdig tillgång till förebyggande hälsoundersökningar i hela länet.
- Utveckla förbättra skolklassers tillgänglighet till Hälsoäventyret
- Ge Hälsoäventyret ett tydligare uppdrag att motarbeta barn och ungas psykiska ohälsa

Digitalisering och E-hälsa

Genom att ta till vara på digitaliseringens möjligheter kan vi öka kvaliteten och tillgängligheten, få en mer jämlik vård och använda resurserna mer effektivt. Begreppet eHälsa innefattar verksamhetsutveckling av vård, hälsa och omsorg för en ökad effektivitet, nytta och kvalitet för invånare, patienter, brukare och vård- och omsorgspersonal. Regionen måste fortsätta att utveckla de e-tjänster som patienter idag har tillgång till. Det måste bli lättare att använda dessa och även utbudet av vad man kan göra på nätet måste bli större. Man borde exempelvis kunna boka tider till samtliga vårdcentraler via nätet.

En del av e-hälsa är telemedicin som bland annat ger möjlighet till vård på distans. Tele-medicin kan underlätta både för patienter som har långt till vården och för professionen att på ett enklare sätt få tillgång till erfarenhetsutbyte. Regelbunden rådgivande specialistverksamhet kan ge kompetensutveckling och utgöra ett kollegialt stöd som lockar fler medarbetare att arbeta på vårdcentraler med långa avstånd till länets större orter och sjukhus. Regionen ska fortsätta utveckla och bredda användandet av telemedicin under planperioden. Det kräver att det finns en infrastruktur som gör det möjligt med säker och snabb informationsförsörjning. Än vet vi inte hur den digitala vården kommer se ut om

fem eller tio år. Därför är det viktigt att vara flexibla och underlätta omställningen.

Uppdrag

- Regionen ska vara ledande inom eHälsoutvecklingen.
- Underlätta för alla länets invånare att nyttja regionens digitala tjänster såsom journaler och tidsbokning

Forskning och utveckling

Akademiska sjukhuset är det äldsta och dessutom ett av de största universitetssjukhusen i Sverige. Rollen som forsknings- och utbildningssjukhus är oerhört viktig, och något vi ska vara stolta över. Där bedrivs spetsforskning av hög internationell klass.

Samarbetet med Uppsala Universitet ger stora möjligheter att förse studenter och medarbetare under vidareutbildning med värdefull kunskap och erfarenhet för att region Uppsala ska kunna ge vård av allra högsta klass. Uppsala har även ett life science kluster i världsklass och även denna

Det före detta regionförbundets stöd till länets forsknings- och utvecklingsarbete kring välfärdsfrågor genom att vara brobyggare mellan forskning och praktik ska fortsätta. En del av det ska vara att förse socialtjänsten och berörda delar inom hälso- och sjukvården med kunskaps- och metodstöd i utvecklings-, uppföljnings- och utvärderingsarbete. Här ingår att vidareutveckla samverkansformerna med universitet och högskolor och att synliggöra och tillvarata kunskap från professionerna och brukarna. Länets egna forskningsmedel bör också inriktas på att finansiera forskning om de stora folksjukdomarna och inte minst äldres sjukdomar.

En viktig del i arbetet är att skapa mötesplatser och utbyte mellan till exempel universitet och vårdgivare.

Uppdrag

- Leverera vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, Uppsalas två universitet och näringslivet i allmänhet och life science företagen i synnerhet.
- Satsa på forskning om äldres sjukdomar.

Patientsäkerhet

Hög patientsäkerhet är grundläggande för en hälso- och sjukvård av god kvalitet. Region Uppsala har en beslutad nollvision för undvikbara vårdskador och målet är att regionen ska vara bland de bästa i Sverige när det gäller patientsäkerhet. Strategier och handlingsplaner för att uppnå detta behöver därför vara väl kända och implementerade inom all vårdverksamhet inom region Uppsala.

Det gäller att vara innovativ inom detta område, många lösningar på exempelvis fallolyckor finns ännu inte på marknaden, därför vill vi jobba mer med till exempel innovationsupphandlingar tillsammans med näringsliv för att hitta de nya, framtida innovativa lösningarna

Uppdrag

- Förbättra läkemedelsgenomgångarna för länets alla patienter
- Minska antalet vårdskador exempelvis genom ett utvecklat användande av exempelvis innovationsupphandlingar för att förebygga vårdskador

HELA REGIONEN SKA LEVA

Strategiska mål

Region Uppsala:

- Bidrar till en levande landsbygd, växande småorter och hållbara städer
- Medverkar till att Uppsala län ska bli fritt från beroendet av fossil energi som ska ersättas med grön energi från jord- och skogsbruket och förnybar energi.
- Medverkar till att alla invånare i Uppsala län ska ha tillgång till bredband med hög hastighet.
- Bidrar till att Uppsala län har ett företagsklimat i världsklass och stöttar i den mån det är möjligt länets alla små och medelstora företag och även ungas entreprenörskap

Regional utveckling för ett hållbart län

Centerpartiet vill se en grön omställning inom energiområdet samt ökad livsmedelsproduktion i Sverige. Vi vill att hela landet ska vara fossilfritt fram till 2040 och det är viktigt att region Uppsala gör sin del för att göra detta mål verklighet. Med vår politik får vi en stark tillväxt inom de gröna näringarna. Följdefekten av att detta blir att arbetstillfällena på landsbygden blir fler, det skapar i sin tur ett större underlag för en utvecklad service i våra mindre orter i Uppsala län. Så når vi levande landsbygder och en hållbar tillväxt i länet.

Den offentliga sektorn är en stor aktör när det gäller inköp av varor och tjänster. Bara i Uppsala läns kommuner och landsting, upphandlas det för flera miljarder varje år. Den köpkraften ska vi använda på ett smart sätt för att driva på utveckling och innovation för att få fram miljömässigt hållbara varor och tjänster. En stor varugrupp för det offentliga Sverige är livsmedel. Vi har i Sverige en rigorös djurskydds-lagstiftning, den ska vi vara stolta över. Inköpen i kommuner och landsting styr vi i politiken i våra respektive riktlinjer för upphandling, där ska vi kräva att produktionsvillkor motsvarar svensk miljö- och djurskyddslagstiftning. Detta skapar en tillförlitlig marknad i Uppsala län och ger arbetstillfällena på landsbygden.

Det svenska jord- och skogsbruket är viktigt för att vidareutveckla den gröna omställningen i Sverige, inte minst i framställningen av olika förnybara bränslen för bussar och andra fordon.

Att alla invånare i Uppsala län har tillgång till bredband är för Centerpartiet en väldigt viktig fråga. Bredband är en grundförutsättning för företagande särskilt på landsbygden då långa avstånd gör det svårt att nå den fysiska samhällsservicen.

Tillgång till snabbt bredband är inte bara en viktig del för företagande på landsbygden. Den är också av stor betydelse för många människors myndighetskontakter, kulturkonsumtion och sociala liv.

Centerpartiet i Uppsala län kommer fortsätta arbeta för att landsbygden och de mindre orterna ska ha de bästa utvecklingsmöjligheter. Ska landsbygden leva behöver också de som vill bo där få chansen att bygga. Inställningen till byggande på landsbygden måste därför vara generös, inte bara från länets kommuner utan också från statliga myndigheter. Ett ökat byggande på landsbygden gör också att befintliga investeringar i infrastruktur, kollektivtrafik och servicefunktioner får ett bättre underlag. Inriktningen bör i första hand vara att stimulera till utveckling av samlad bebyggelse på landsbygden i där det redan finns kollektivtrafik.

Uppdrag

- Stimulera ökad biogasproduktion samt anläggning av fler biogastankställen runt om i länet.
- Regionen ska aktivt arbeta tillsammans med länsstyrelsen för att genomföra handlingsplan som främjar länets lantbruk.
- Bidra till utbyggnaden av bredband i hela länet
- All regionens verksamhet ska i sina beslut bidra till utvecklingen av länets landsbygd och mindre och medelstora orter.

Förbättrad kollektivtrafik på landsbygden

Kollektivtrafiken är viktig för den fortsatta gröna omställningen. Därför är det bra att det finns ett brett utbud av kollektivtrafik i länets alla delar redan idag. Kollektivtrafiken mellan kommunernas huvudorter är god, både när det gäller turtäthet och hur länge trafiken går.

Centerpartiet vill att det ska vara möjligt att i större utsträckning använda skolskjuttrafiken även om man inte är skolelev och utanför skolans läsår. Därför vill vi införa anropsstyrd trafik på dessa linjer under skolloven. Tidtabellen skulle fortsätta att gälla, men bussen skulle inte gå annat än om någon behövde resa just den turen.

Vidare är det många som idag inte känner sig trygga att vänta på bussen på landsbygden. Ofta är väderskydden slitna och undermåliga och bussen missa ibland de som sitter och väntar. Det måste kännas tryggt och enkelt att ta bussen även på landsbygden därför vill vi satsa på att rusta upp hållplatsernas väderskydd framförallt på landsbygden så att fler känner sig trygga och att det går att lita på att bussen kommer fram i tid.

Stadstrafiken i Uppsala behöver ställas om i snabbare takt till fossilfritt. Centerpartiet ser eldrivna bussar som helt nödvändiga för att kunna ställa om kollektivtrafiken till helt fossilfri. Vi ser potentialen och tekniken och vill därför redan nu introducera tekniken. Den styrande koalitionen ser problemen där vi ser möjligheterna. Vi vill att två stadsbuslinjer ska vara helt eldrivna under 2019 och att hela stadsbusstrafiken ska vara helt eldriven 2030.

I Enköping och Bålsta finns redan helt elektrifierade buslinjer. Där vill vi nå målet att all tätortstrafik är helt elektrifierad 2025. Vi sätter tuffa mål och står redo att kavla upp armarna och jobba för att nå dessa.

Uppdrag

- Samordna biljettsystem med omgivande län.
- Utveckla mötespunkter med pendlarparkeringar och cykelställ med vindskydd för att underlätta för byte från bil och cykel till buss.
- Tillsammans med Uppsala kommun och Gamla Uppsala buss få på plats två helt eldrivna busslinjer till år 2019
- Snabba på utvecklingen för att ha en helt eldriven stadsbussflotta 2030.
- Genomföra ett stadstrafiksystem i Uppsala som växer med staden.
- Skapa en kollektivtrafik som når alla tätorter i länet.

Infrastruktur för ett växande län

Den viktigaste delen i länets infrastruktur är vägnätet. Det är många som bor utan att ha direkt anslutning till spårtrafik. Centerpartiet vill se till så att det finns trafiksäkra vägar av bra standard. Därför behövs fortsatta offentliga satsningar också på det enskilda vägnätet. Oavsett om man går, cyklar, kör bil eller åker buss så är ett säkert vägnät en nödvändighet.

Upptåget har stor betydelse för attraktiviteten för många mindre orter i norra och västra Uppsala län. Det är därför viktigt att tågen fortsätter att stanna på alla stationer och att ytterligare stationer byggs ut. För att detta ska vara en möjlighet behöver Dalabanan också rustas för att åstadkomma högre kapacitet utan att sänka den tillåtna hastigheten. Ostkustbanan är en annan oerhört viktig infrastruktur för Uppsala län. Genom en utbyggd Ostkustbana mellan Uppsala och Stockholm kommer stora delar av länet få en mer tillförlitlig möjlighet att på ett miljövänligt sätt ta sig till och från Stockholm. Där driver vi på starkt för att få till fyrspår mellan Uppsala och Stockholm.

Idag saknas tillräckligt bra förbindelse mellan Uppsala och Västerås. För att göra det lättare för fler att vara miljövänliga och åka kollektivt är det viktigt att bygga ut en järnväg mellan städerna som går genom Enköping, den så kallade Arosbanan. På så sätt kan vi även sänka resetiden till 45 minuter och placera ut fler stationer längs sträckan för att möjliggöra för flera att pendla kollektivt med korta restider. Tyvärr har alldeles för lite hänt när det gäller att förverkliga denna viktiga infrastrukturinvestering.

Uppdrag

- Tar initiativ för att förverkliga en järnväg Uppsala – Enköping – Västerås.
- Bidrar till att Ostkustbanan ska byggas ut för att ge ökad kapacitet mellan Gävle – Uppsala – Stockholm.
- Färdigställer och implementerar en cykelstrategi som underlättar användandet av cykel i hela länet.
- Färdigställer upprustningen av 288:an hela vägen till Östhammar

Sjukresor

Då är det viktigt att lätt ta sig till vården. Att alla delar av länet har tillgång till gratis sjukresebussar är en central fråga för Centerpartiet. Sjukresorna ska vara

av god kvalitet och att bussarna avgår från vårdenheterna runtom i regionen. Sjukresebussar är en del av att förbättra servicen på mindre samt att stimulera kollektivt resande vilket leder till att vi också minskar miljöbelastningen. Därför är det självklart för oss i Centerpartiet att den som är får en kallelse till vården samtidigt får en biljett i kollektivtrafiken och att det finns enkel och tydlig information om hur man reser kollektivt till regionens vårdinrättningar.

Uppdrag

- Ge möjlighet för dem som har rätt till sjukresa att utan krångel resa med ordinarie kollektivtrafik.

Säkrare kollektivtrafik

Säkerheten inom kollektivtrafiken behöver utvecklas. Det gäller både trafiksäkerhet och individens trygghet och säkerhet vid promenad till och väntan vid hållplats, trygghet och säkerhet för chaufför och passagerare ombord och passagerarens avslutning på resan. Det handlar om allt från arbetet med att få passagerare i regionbussar att använda säkerhetsbälten till att samverka kring insatser för att öka tryggheten på större bytespunkter och särskilt Resecentrum i Uppsala.

Avgifter i kollektivtrafiken

Priserna för enkelresa med kollektivtrafiken på korta sträckor över zongräns upplevs som höga. Att även i år höja reskassepriset är olyckligt. Det riskerar att försvåra för sällanresenärerna att utveckla ett mer frekvent resande. Vi föreslår därför i år ingen justering av priserna på reskassan.

När det gäller periodbiljetter finns det anledning att försöka följa Stockholms läns prissättning när det är möjligt. Det var utgångspunkten när det nya prissystemet sjösattes. Vi vill återupprätta det sambandet och föreslår därför att baspriset för ett månadskort sätt till 860 kronor.

Uppdrag

- Inleda förhandlingar med Stockholms läns landsting om ömsesidig giltighet för respektive länskort (SL-kort och UL-kort).
- Genomföra insatser för att säkerställa en tryggare och säkrare kollektivtrafik.

KULTUR I HELA LÄNET

Region Uppsala:

- Vårdar våra kulturarv.
- Bidrar till att Uppsala län har ett rikt konst- och kulturliv.
- Ger stöd till studieförbund och annan folkbildningsverksamhet.
- Tillvaratar kulturens hälsobringande kraft.

Kultur i hela länet

Sedan 2013 ingår Uppsala län i den så kallade samverkansmodellen på kulturområdet. Det är viktigt att samverka mellan staten, landstinget/regionen och länets kommuner kan fördjupas inom kulturområdet. Enligt Centerpartiet är det angeläget att hela länet får tillgång till kulturutbud med hög kvalitet.

Under 2014 startade en scenkonstkarusell, med Musik i Upplands konsertkarusell som förebild, i tre av länets kommuner. Det är viktigt att scenkonstkarusellen byggs ut så att alla kommuner nås. Det är också angeläget att satsningen på en litteraturkarusell (fyra författarbesök per år i alla åtta kommunerna) fortsätter. Kulturen kommer därmed nära människorna på landsbygden och småorterna i länet.

Uppdrag

- Scenkonstkarusellen byggs ut så hela länet täcks.
- Fortsätt utveckla samarbeten med det professionella kulturlivet

Vårda våra kulturarv

Det är viktigt att länets kulturminnesvård (inklusive den lokala hembygdsrörelsen) får goda förutsättningar. Kulturminnesvården lär oss känna vår historia men lär oss också förstå vår samtid. Genom verksamheten med kulturbussar (avgiftsfritt under lågtrafik på UL) ska länets skolelever få möjlighet att ta del av kultur- och kulturminnen i hela länet.

Gamla Uppsala Museum bör läggas ihop med Upplandsmuseet för att få en gemensam huvudman och på så vis skapa synergieffekter.

Uppdrag

- Fortsätta ge länets skolelever möjlighet att ta del av kultur och kulturminnen genom kulturbussarna.

Folkbildning

Folkhögskolan är en skolform som visat sig ha goda resultat för elever som har bristfälliga resultat i grundskolan eller gymnasieskolan. Ett livslångt lärande är något som Centerpartiet slår vakt om. Centerpartiet vill få till stånd en uppbyggnad av en filial till Wiks folkhögskola i länets norra del.

Genom studieförbunden får länets alla delar möjlighet att ta del av bildning och kultur. Det är angeläget att landstinget och länets kommuner ger stöd till folkbildning som når alla.

Uppdrag

Skapa en filial till Wiks folkhögskola i länets norra del.

INVESTERINGAR

Enligt gällande regelverk ska regionstyrelsen, på förslag från Fastighets- och servicenämnden, till regionfullmäktige i juni presentera förslag till investeringsbudget. Någon sådan har inte lagts fram, istället presenteras något som kallas för ramar, där det inte framgår vilka objekt som prioriterats.

Att på detta sätt undvika att för fullmäktige presentera en ordentlig investeringsbudget är oansvarigt och riskerar att leda till onödiga kostnader för regionen då nödlösningar kan komma att vara nödvändiga.

FINANSIERING OCH KALKYL

Vi har utgått från samma grundmaterial som den styrande koalitionen när det gäller skatteprognoser, bidragsprognoser och kalkyler för generella pris- och löneökningar och ökade läkemedelskostnader. Även vår budget bygger på ett effektiviseringsbeting på en procent, tekniskt beräknat efter generella uppräknings för LPIK och demografi.

Precis som i förra årets gemensamma Alliansbudget har vi räknat in möjliga effektiviseringar genom införande av vårdlotsar med minst 10 miljoner, en liten del av de uppskattade effektiviseringsvinsterna. Delar av dessa vinster kan användas för att finansiera förstärkta insatserna på ambulansområdet eller andra ökade vårdkostnader.

Den styrande koalitionen har i sin budget satt landstingsstyrelsen anslag för oförutsett till 56 miljoner kronor. Vi anser att det är en väl hög summa för regionstyrelsen att hantera utan regionfullmäktiges godkännande. Vi budgeterar därför posten till 21 miljoner kronor.

Kollektivtrafiknämnden kompenseras för ökade kostnader för sjukresor, 4 miljoner kronor.